

Els premis itinerants

Els Premis Literaris de Girona viuen una nova etapa amb la recent creació de la Fundació Prudenci Bertrana.

Els Premis Literaris de Girona, coneguts popularment per premis "Bertrana", van nàixer l'any 1967, i van ser el resultat de la resistència cultural gironina enfront del premi oficial instaurat aleshores, "Inmortal Gerona", al qual no era possible presentar-se en llengua catalana.

La creació del Premi Bertrana de novel·la va ser impulsat inicialment per Ricard Masó, Enric Gilabert, Francesc Ferrer, Lluís Bachs, Paco Pluma i Joaquim Jubert; aquesta iniciativa va rebre suport immediatament de diferents i nombrosos particulars i es va resguardar sota la cobertura legal d'El Cercle Artístic (que en va formar la comissió gestora i en va publicar les bases) i la Cambra de Comerç. Per cobrir les despeses del Premi Bertrana es va comptar inicialment amb l'aportació de seixantacinc particulars i de deu entitats gironines. Les primeres convocatòries van ser cobertes monetàriament amb les donacions de la gent gironina, amb algun tímid suport d'algun banc i caixa.

Posteriorment, una vegada el premi havia ja arrancat, amb guanyadors com Manuel de Pedrolo (*Estat d'excepció*, 1968), Avel·lí Artís i Gener (*Prohibida l'evasió*, 1969), Vicenç Riera Llorca (*Amb permís de l'enterraments*, 1970) i Terenci Moix (*La increada consciència de la raça*, 1971), el cercle Artístic havia mig desaparegut i el Premi Bertrana va buscar aixopluc sota l'Òmnium Cultural, que és qui, des de llavors, li dona suport jurídic i

de facturació, encara que continuï sent la comissió en qui convoqui i publiqui les bases.

No va ser fins l'any 1983, quan era president d'Òmnium Cultural Antoni Puigvert, que es va començar a plantejar la idea que les institucions gironines podien prendre part en l'organització dels premis, ja que a cada convocatòria augmentaven les dificultats de finançament i organització. Aquesta participació ha arribat a ser actualment d'un va-

lor aproximat del 35% del pressupost.

A partir de l'any 1983, amb Ricard Masó de president de la comissió, es va començar a incrementar substancialment la dotació dels premis, passant de 800.000 pessetes pel total de tres premis, als quals s'han de sumar dos milions per publicitat i difusió, com ara la presentació que es fa periòdicament a Barcelona.

Actualment els Premis Literaris de Girona consten de cinc premis; premi de

novel·la Prudenci Bertrana, amb una dotació de 200.000 de pessetes; premi de poesia Miquel de Palol, amb 400.000; premi d'assaig Carles Rahola, amb 600.000; premi d'assaig religiós Francesc Eiximenis, amb 600.000, i premi de literatura juvenil Ramon Muntaner, amb 1.250.000 pessetes.

La comissió organitzadora va tenir les crítiques més fortes i ferotges a la seva gestió durant els anys 1985-1988, ja que en les convocatòries d'a-

quests anys el premi de novel·la va quedar desert tres vegades; el de poesia, una; i el d'assaig, tres i es va qüestionar durament la capacitat de gestió de la comissió, principalment des de l'Ajuntament de Girona. Es va iniciar una batalla encaminada a aconseguir la institucionalit-

aquests socis.

PATRONAT I FUNDACIÓ

La fundació és privada i està formada per nou persones lligades als inicis dels premis o que han estat presidents de l'Omnium Cultural. I es va constituir el 28 de

ment, hi ha la comissió organitzadora, que serà coordinada per Joan Miró, Francesc Ferrer i Joan Vidal i Gayolà, que n'assumirà la presidència.

BASES I TRADUCCIONS

Les bases del premi de no-

atributs, de Jaume Melendres i Joan Abellan, s'està traduint al francès.

La traducció al francès es fa gràcies a un conveni que es va signar amb el consell Regional del Llenguadoc-Rosselló, el qual gestionarà l'edició i la distribució amb una editorial francesa. La traducció es farà amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes. Quant a la versió anglesa, Ricard Masó, president temporal de la comissió, preveu que els costos no siguin massa elevats i que, una vegada establerts els contactes amb l'editorial anglesa, no depassaran les 500.000 pessetes. Per a la traducció a l'alemany —que està prevista per més endavant, igual que a l'italià— de moment només s'han fet algunes gestions, però sense cap resultat en concert.

D'altra banda, l'Editorial Empúries, que va ajudar a crear el premi de literatura juvenil Ramon Muntaner, sembla que, en el futur, retirarà la seva aportació i deixarà d'editar l'obra guanyadora.

LA FESTA I EL LLIURAMENT DE PREMIS

La festa literària que cada any acompanya la concessió dels premis, aquest any es tornarà a fer al Casino de Girona. L'emplaçament de la festa ha estat sempre molt polèmic pel seu caire itinerant. En 22 anys s'ha fet en quinze llocs diferents, i poques vegades ha complgut el conjunt dels gironins, que moltes vegades han qualificat aquest esdeveniment de reservat a una elit intel·lectual i política. Actualment, s'està buscant un emplaçament fix i que pugui satisfer totes les demandes organitzatives dels premis, que seran concedits a finals de novembre, tot i que de moment encara no se'n sap la dada exacta.

Jordi Arbonès

zació dels premis, batalla amb rerefons polític —durant la qual va dimitir com a portaveu municipal de la comissió Joan Puigvert— i que sembla que ha arribat a la seva fi amb la creació de la Fundació Prudenci Bertrana. D'altra banda, i segons consta en els estatuts, es deixen les portes obertes perquè en un futur els socis que a títol individual vulguin integrar-se al patronat ho puguin fer, i per això es convocaran reunions de tipus consultiu amb

maig a la Fontana d'Or amb: Joan Miró, Joan Vidal i Gayolà, Francesc Ferrer, Miquel Vidal, Lluís Bachs, Enric Gilabert, Joaquim Genover, Ricard Masó i Joan Saqués. Mentre que al patronat hi ha representades les institucions; Josep Arnau i Josep M. Salvatella, de la Diputació; Josep Millàs, d'Omnium Cultural, i Alex Gimbernat, de la Caixa de Girona; encara no han sigut designats els dos representats de l'Ajuntament i el de la Generalitat. Final-

vel·la Prudenci Bertrana han experimentat alguns canvis en els darrers anys, com ara l'acceptació del pseudònim, que també es pot utilitzar en els altres premis, excepte en el d'assaig religiós, o la supressió dels clàssics doscents fulls holandesos que havien de tenir els originals. A més, en les bases d'aquest any s'inclou la novetat que l'obra guanyadora serà traduïda al francès i a l'anglès. La novel·la guanyadora de l'any passat, *La dona sense*

